

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa: **B. C.**, Gruzínsko, zastúpený advokátom *JUDr. B. B.*, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu ČAS: MU-695/PO-Ž/2005 zo dňa 14. augusta 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 64/2008-46 zo dňa 1. apríla 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 64/2008-46 zo dňa 1. apríla 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-695/PO-Ž/2005 zo dňa 14. augusta 2008, ktorým odporca podľa ustanovenia podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) mu neposkytol doplnkovú ochranu a podľa § 20 ods. 4 rozhodol, že v jeho prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov v znení zákona o azyle do Gruzínska. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd považoval za vecne správne rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany, pretože okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

K námietke nedostatočne vykonaného dokazovania krajský súd uviedol, že odporca opakovane navrhovateľa vypočul osobitne k dôvodom poskytnutia doplnkovej ochrany. Keďže navrhovateľ zotrval na svojich predchádzajúcich prednesoch (dodal, že situácia v Gruzínsku sa zhoršila v dôsledku tam prebiehajúcich bojových akcií) a odporca doplnil dokazovanie o aktuálne informácie o krajine pôvodu, nebolo možné podľa krajského súdu odporcovi vyčítať, že pri posudzovaní dôvodov poskytnutia doplnkovej ochrany vychádzal z výsledkov celkovo vykonaného dokazovania, osobitne z obsahu pohovoru zo dňa 10.05.2005, kde navrhovateľ podrobne opísal svoj príbeh (dôvody odchodu z Gruzínska).

K námietke nesprávneho právneho posúdenia krajský súd ohľadne výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany uviedol, že ako vyplýva zo samotnej výpovede navrhovateľa, nebol nikdy trestne stíhaný a teda mu nehrozí uloženie či výkon trestu smrti. Podobne mu nehrozí neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, pretože v minulosti nebol objektom takéhoto správania sa voči nemu a niet dôvodu sa domnievať, že by sa stal jeho objektom po svojom prípadnom návrate do Gruzínska.

Pokiaľ navrhovateľ poukazoval na svoj únos v roku 2001, resp. doručenie výhražného listu z roku 2003, krajský súd poukázal na to, že ak k únosu vôbec došlo, ako sám navrhovateľ uviedol, išlo o kriminálny čin neznámych páchatel'ov s cieľom získania výkupného. Takýto skutok nie je možné podľa krajského súdu kvalifikovať ako vážne bezprávie z pohľadu azylového zákona. Jednak preto, že k nemu došlo v značnom časovom predstihu pred odchodom navrhovateľa z krajiny pôvodu, jednak preto, že išlo o trestný čin, vo veci ktorého gruzínska polícia aj konala.

Skutočnosť, že nedošlo k vypátraniu jeho páchatel'ov na tom nič nemení, nakoľko neobjasnenosť trestnej činnosti je prítomná v každom štáte.

Podľa krajského súdu obdobná argumentácie sa vzťahuje aj na údajnú existenciu výhražného listu. V danom prípade, navrhovateľ sa nepokúsil vyhľadať ochranu u príslušných štátnych orgánov.

Podľa krajského súdu je potrebné údajnému doručeniu výhražného listu s nábojom (ktoré navrhovateľ spájal s možnými vyhrážkami voči jeho matke - a jej novinárskej činnosti) venovať pozornosť iba v rovine spáchania trestného činu, ktorý nebol oznámený orgánom činným v trestnom konaní.

Krajský súd poukázal na to, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia prebiehal ozbrojený konflikt medzi Gruzínskom a Ruskom. V čase rozhodovania krajského súdu, konflikt bol ukončený, navyiac navrhovateľ pochádza z mesta Batumi, toto mesto bolo mimo územia prebiehajúcich bojov, možno preto podľa krajského súdu spoľahlivo konštatovať, že v čase vydania rozhodnutia nebola osobná integrita navrhovateľa v dôsledku končiaceho sa konfliktu ohrozená, v čase rozhodovania krajského súdu niet v gruzínsku konfliktu, ktorý by vylučoval navrhovateľov návrat. Výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany preto považoval krajský súd za zákonný a správny.

K výroku o neexistencii prekážky administratívneho vyhostenia krajský súd uviedol, že ako to vyplýva z právoplatného rozsudku NS SR sp. zn. 3 SžoKS 86/2006 zo dňa 20.09.2007, navrhovateľ nebol objektom perzekúcie, a preto, keďže medzičasom nedošlo k zmene zisteného skutkového stavu veci, niet dôvodu predpokladať, že by sa stal jeho objektom po svojom prípadnom návrate do Gruzínska. Krajský súd poukázal na správy o krajine pôvodu, z ktorých vyplýva, že gruzínski návratilci sa pri návratoch do vlasti nestretávajú so žiadnym zlým zaobchádzaním, a to vrátane neúspešných žiadateľov o azyl. Na základe uvedeného dospel krajský súd k záveru, že niet dôvodov k predpokladu, že by bolo na mieste konštatovať existenciu bezpečnostných rizík jeho návratu do krajiny pôvodu.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý vyjadril nesúhlas s rozhodnutím krajského súdu. Podľa navrhovateľa krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Odporcovi vyčítal, že sa neriadil právnym názorom najvyššieho súdu, ktorý v predchádzajúcom rozhodnutí (sp. zn. 3 SžoKS 86/2006 zo dňa 20.09.2007) uložil odporcovi posúdiť, či sa na navrhovateľa, s ohľadom na situáciu v krajine pôvodu, inštitút doplnkovej ochrany nevzťahuje. Navrhovateľ nebol v konaní pred odporcom vypočúvaný ku skutočnostiam súvisiacim s jeho únosom v roku 2001, výhražným listom z roku 2003, ani k novinárskej činnosti a článkom jeho matky v súvislosti s jeho vyslovenými obavami z návratu do krajiny pôvodu.

Doplnená výpoveď (otázky odporcu) sa netýkala skutočností, na ktoré poukazoval najvyšší súd a v rozhodnutí odporcu nie je zmienka, ako tieto skutočnosti boli predmetom skúmania odporcu. Poukázal na to, že v doplňujúcom pohovore uviedol, že sa situácia v krajine pôvodu zhoršila (počas konfliktu s Ruskom sa kriminálnym skupinám darí v ich činnosti), pričom odporca nepreverenil dostatočne, či v prípade jeho návratu sa môže obávať hrubého bezprávia, a či existuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia, keďže sa obáva útoku na jeho život a zdravie zo strany ozbrojených skupín.

Rozhodnutie odporcu vychádza z neúplného zistenia skutkového stavu veci, na základe čoho posúdil vec po právnej stránke nesprávne.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zopakoval argumenty, pre ktoré rozhodol negatívne ohľadne doplnkovej ochrany. Zdôraznil, že navrhovateľ na otázku položenú počas doplňujúceho pohovoru, aby uviedol dôvody, o ktorých sa domnieva, že môžu potvrdiť dôvody jeho žiadosti o udelenie doplnkovej ochrany odpovedal tak, že zotrval na dôvodoch, ktoré uviedol počas predchádzajúceho pohovoru. Navrhovateľ dodal, že situácia sa v Gruzínsku zhoršila, toho času prebieha vojna, na tom, čo dovtedy uviedol, nechcel nič meniť.

O činnosti svojej matky nepredložil žiadne relevantné články, ktoré by potvrdzovali jej činnosť alebo možné prenasledovanie. Nepreukázal súvislosť medzi jej novinárskou činnosťou a jeho údajným únosom alebo výhražným listom. Hodnovernosť navrhovateľa bola spochybnená uvádzaním troch rôznych totožností počas azylového konania.

Odporca tiež poukázal na to, že bezpečnostná situácia v krajine pôvodu navrhovateľa nepredstavuje individuálnu hrozbu podľa definície vážneho bezprávia, tak ako to má na mysli zákon o azyle. V prípade jeho návratu do Gruzínska nebolo ničím preukázané, že by mal byť vystavený vážnemu bezpráviu, preto nie je dôvod, aby mu bola poskytnutá doplnková ochrana.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 06.08.2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa §13c ods.1 zákona č. 480/2002 Z.z o azyle (účinného do 30.11.2008) ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b (1) ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku, alebo
- c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov.

(2) Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

(3) Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredĺži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov (v znení účinnom do 30.11.2008) cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov do Gruzínska. Preto

primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správa o dodržiavaní ľudských práv v Gruzínsku za rok 2006 vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA zo 06.03.2007, informácie nachádzajúce sa v internej databáze MU pod č.p.: MU-21-1/ODZS-2007 a pod č.p.: MU-21-5/ODZS-2008), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie dôvodov pre udelenie doplnkovej ochrany a možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (z dopĺňujúceho pohovoru s navrhovateľom zo dňa 11.08.2008) vyplynulo, že navrhovateľ na odôvodnenie žiadosti o udelenie doplnkovej ochrany uviedol, že trvá na tom, čo uviedol počas predchádzajúceho pohovoru s tým, že nechce na vyjadreniach nič meniť. Doplnil, že situácia sa v Gruzínsku zhoršila a t.č. prebieha vojna.

Uviedol, že pôvodne nemal záujem zostať na Slovensku, jeho cieľovou krajinou bolo Rakúsko, na otázku prečo vystupoval na území Rakúska pod inou identitou uviedol, že chcel zostať žiť v Rakúsku, kde mu bol aj udelený azyl, avšak neskôr mu bol odňatý, nakoľko podľa odtlačkov prstov sa zistilo, že v minulosti požiadal o azyl na území SR. Pokiaľ by ho nezadržali príslušníci polície, o azyl by na Slovensku ani nežiadal. Bol k tomu nepriamo prinútený.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi nepreukázaním podmienok pre poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Podľa odporcu ani jedna z uvedených možností vážneho bezprávia sa u navrhovateľa nepreukázala ani nepotvrdila. Za účelom posúdenia žiadosti navrhovateľa odporca využil informácie o krajine pôvodu so stručnou charakteristikou situácie v krajine jeho pôvodu z pohľadu posúdenia existencie vážneho bezprávia ako aj prekážok administratívneho vyhostenia navrhovateľa podľa osobitného predpisu, pričom v rozhodnutí poukázal na zdroje, z ktorých čerpal uvedené informácie.

Je teda zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania

nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

Pokiaľ teda odporca navrhovateľovi doplnkovú ochranu neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by žalovanému vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi krajského súdu, že navrhovateľom uvádzané dôvody jeho žiadosti o poskytnutie doplnkovej ochrany nebolo možné hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

Z obsahu napadnutého rozsudku je zrejmé, že krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu v medziach dôvodov, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku, a pokiaľ teda dospel k záveru zhodnému so záverom odporcu, že okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle) nepochybil a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Zmyslom a účelom doplnkovej ochrany je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

Odvolací súd dospel k záveru zhodnému so záverom krajského súdu, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Gruzínska podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval

citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia, a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona odvolací súd považoval za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 6. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová